

Grupa Wyszehradzka

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Animacja](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

-
- Źródło: *Deklaracja o współpracy Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Węgierskiej w dążeniu do integracji europejskiej*, dostępny w internecie: visegradgroup.eu [dostęp 9.07.2020 r.].

- Źródło: Ol'ga Gyarfášová, Grigorij Mesežnikov, *Kluczowe ustalenia – 25 lat V4 w oczach opinii publicznej*, dostępny w internecie: visegradgroup.eu [dostęp 9.07.2020 r.].
- Źródło: Anna Czyż, *Współpraca regionalna państw Grupy Wyszehradzkiej. Doświadczenia i perspektywy*, Katowice 2018, s. 44–49.
- Źródło: Mateusz Kucharczyk, *Polska prezydencja w Grupie Wyszehradzkiej. Priorytetem tylko unijny budżet i Fundusz Odbudowy?*, 1.07.2020 r., dostępny w internecie: euractiv.pl [dostęp 9.07.2020 r.].

Spotkanie premierów Grupy Wyszehradzkiej, Wieliczka 2009 r. (od lewej: Robert Fico, Jan Fischer, Donald Tusk, Gordon Bajnai)

Źródło: Szerek, licencja: CC BY-SA 3.0.

Z okazji ćwierćwiecza współpracy Polski, Czech, Słowacji i Węgier w ramach Grupy Wyszehradzkiej przeprowadzono w tych czterech państwach szeroko zakrojone badania opinii publicznej. Respondentów pytano między innymi o to, czy mają świadomość istnienia grupy i wiedzą, czego dotyczy współpraca w ramach niej.

((Olga Gyarfášová, Grigorij Mesežnikov

Kluczowe ustalenia – 25 lat V4 w oczach opinii publicznej

Pozytywnie na takie pytanie odpowiedziało 54% Słowaków, 37% Czechów, 26% Węgrów i zaledwie 17% Polaków.

Źródło: Olga Gyarfášová, Grigorij Mesežnikov, *Kluczowe ustalenia – 25 lat V4 w oczach opinii publicznej*, dostępny w internecie: visegradgroup.eu [dostęp 9.07.2020 r.].

A czy ty masz świadomość istnienia Grupy Wyszehradzkiej? Wiesz, czym się zajmuje?

Twoje cele

- Wyjaśnisz genezę Grupy Wyszehradzkiej.

- Scharakteryzujesz cele Grupy Wyszehradzkiej.
- Rozważysz znaczenie Grupy Wyszehradzkiej w polityce europejskiej.

Dla zainteresowanych

Regionalne systemy bezpieczeństwa i współpracy

Organizacje gospodarcze: światowe i regionalne

Przeczytaj

W lutym 2021 r. Grupa Wyszehradzka obchodziła 30-lecie swojego istnienia. Jednak w 1991 r., zaledwie dwa lata po upadku komunizmu, kiedy zapoczątkowano współpracę między sąsiedzkimi państwami Europy Środkowo-Wschodniej, niewielu spodziewało się, że ten regionalny projekt przetrwa dziesięciolecia. Nie przypuszczano nawet, że kraje w niego zaangażowane zdołają pomyślnie ukończyć demokratyczną [transformację](#) ustroju politycznego, gospodarczego i społecznego oraz zająć istotne miejsce w europejskiej polityce.

Logo Grupy Wyszehradzkiej

Źródło: domena publiczna.

Współpraca w ramach grupy rozpoczęła się od spotkania Prezydenta Czechosłowacji, Václava Havla, Prezydenta RP, Lecha Wałęsy i Premiera Węgier, Józsefa Antalla. Przywódcy spotkali się w miejscu o symbolicznym znaczeniu, w Zamku Wyszehradzkim na północy Węgier, gdzie w 1335 r., około 650 lat wcześniej, ówczesni władcy państw środkowoeuropejskich – polski król Kazimierz Wielki, król Czech Jan Luksemburczyk oraz król Węgier Karol Andegaweński – nawiązali niełatwą wówczas współpracę.

Od momentu powstania Grupa Wyszehradzka doświadczyła wielu wzlotów i upadków. Najpierw V3 (Trójkąt Wyszehradzki to inna, nieoficjalna nazwa grupy) zamieniło się w V4 (Czworokąt Wyszehradzki) po podziale Czechosłowacji na Czechy i Słowację w 1993 r. W kolejnych latach członkowie grupy przystąpili do Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej. Państwa zaangażowane we współpracę stale umacniały również demokrację i system wolnorynkowy.

Pozornie relacje w grupie układają się doskonale, w oczach świata V4 jest modelowym przykładem [współpracy regionalnej](#), gwarantującym stabilizację dobrosąsiedzkich

stosunków. Pojawiają się jednak głosy, że **kryzys migracyjny** w 2015 r. obnażył pewną słabość grupy, której członkowie, choć zgodnie wystąpili przeciwko przyjmowaniu uchodźców do swoich państw, nie okazali wystarczającej dojrzałości i gotowości do wspólnego zmierzenia się z tym problemem. Bez wątplenia nie jest to ostatnie wyzwanie, z jakim będzie musiała zmierzyć się grupa. Problematyczne mogą okazać się zarówno wzajemne relacje, jak i stosunki z Unią Europejską. Dotychczasowe doświadczenia współpracy pozwalają jednak sądzić, że ten niezwykle wymiar współpracy międzynarodowej państw Europy Środkowo-Wschodniej w dalszym ciągu odgrywać będzie ważną rolę w ich polityce zagranicznej, niezależnie od braku formalnych **struktur instytucjonalnych**.

Znaczenie współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej opiera się przede wszystkim na wspólnocie dziejowej zaangażowanych narodów, podporządkowanych niegdyś obcym mocarstwom, dziś zaś funkcjonujących w zgodnym sąsiedztwie jako suwerenne demokratyczne państwa, których bezpieczeństwo gwarantowane jest przez Sojusz Północnoatlantycki, a gospodarki rozwijają się dzięki członkostwu w Unii Europejskiej.

Państwa należące do Grupy Wyszehradzkiej

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Słownik

kryzys migracyjny

toczący się na początku XXI w. w Europie kryzys spowodowany masowym przybywaniem uchodźców i imigrantów na ten kontynent

regionalizm

(regionalizacja, współpraca regionalna); proces integrowania państw określonego regionu przez pogłębianie powiązań ekonomicznych, społecznych, kulturalnych i politycznych

struktura instytucjonalna

wchodzące w skład organizacji elementy i ich wzajemne powiązania

transformacja demokratyczna

ogół przemian systemowych ukierunkowanych na budowę wolnego rynku, stworzenie społeczeństwa obywatelskiego oraz demokratyzację

Animacja

Polecenie 1

Zapoznaj się z animacją, a następnie wykonaj ćwiczenia.

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/Dsd3cHsJi>

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Film nawiązujący do treści materiału pod tytułem Grupa Wyszehradzka.

Ćwiczenie 1

Wyszukaj w internecie przykłady działań finansowanych przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki.

Ćwiczenie 2

Zastanów się i odpowiedz, czy uważasz, że po wstąpieniu w struktury UE uczestnictwo w regionalnych organizacjach nadal przynosi Polsce korzyści. Podaj dwa argumenty na uzasadnienie swojej opinii.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 2

Uzupełnij tekst.

Grupa Wyszehradzka powstała na mocy deklaracji współpracy podpisanej w Wyszehradzie położonym w północnej części . W imieniu Polski deklarację podpisał prezydent , w imieniu Czechosłowacji – Václav Havel, a w imieniu Węgier – József Antall. Od podziału Czechosłowacji na dwa państwa w grupę określa się również mianem Wyszehradzkiego.

1993 r.

Lech Wałęsa

15 lutego 1991 r.

minister

prezydent

Aleksander Kwaśniewski

Kręgu

1995 r.

Węgier

Czech

Czworokąta

premier

18 lutego 1993 r.

Materiał źródłowy do ćwiczeń 3–4.

Anna Czyż

Współpraca regionalna państw Grupy

Wyszehradzkiej. Doświadczenia i perspektywy

Przemiany polityczne, jakie dokonały się po roku 1989 w Europie Środkowej i Wschodniej, miały przełomowe znaczenie dla kształtowania się stosunków międzynarodowych na kontynencie europejskim. W momencie rozpoczęcia tych przemian zrodziło się zjawisko określane mianem nowego regionalizmu (...). Określenie „nowy regionalizm” pojawiło się w odróżnieniu do „starego regionalizmu” (...), który rozpoczął się w drugiej połowie lat 40. XX

wieku i wszedł w fazę stagnacji w latach 70. XX wieku, a jego podłoże miało korzenie historyczne – był on wynikiem podziałów zimnowojennych. Stary regionalizm odnosił się do państw jako jedynych podmiotów stosunków międzynarodowych, które decydowały o kształcie regionu, jego instytucjonalnej formie i procesach w nim przebiegających. Proces budowy regionu następował zatem odgórnie, a charakteryzował się asymetrią siły i układem stosunków wewnętrznych: centrum – peryferie. (...) Nowy regionalizm stanowi (...) odpowiedź na zmieniający się system stosunków międzynarodowych po zakończeniu zimnej wojny, jest związany z zanikiem dwubiegunowego podziału świata – rozwijał się w warunkach wielobiegunowego i globalizującego się świata, co wpłynęło na bardziej otwarty, wielowymiarowy charakter podejmowanej współpracy, zaczęła ona obejmować nie tylko państwa, ale także aktorów pozarządowych. (...)

Od końca lat 80. XX wieku można zaobserwować intensywny wzrost liczby (...) rozmaitych form regionalizmu w różnych częściach świata. Proces ten był „inicjowany i rozwijany oddolnie przez siły regionalne, wyzwolone z przymusów lub ograniczeń narzucanych przez zimnowojenną konfrontację. Nie rozwijał się sektorowo, a raczej wielowymiarowo, obejmując różne aspekty życia gospodarczego, politycznego, społecznego i kulturalnego”.

(...)

Nowy regionalizm stał się ideą charakterystyczną dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa państw Europy Środkowej w szczególności w latach 90. XX wieku. Niektórzy badacze formułowali tezę, iż straci on na znaczeniu po wejściu tych krajów do Unii Europejskiej i NATO, gdyż przestanie je łączyć wspólny interes, jakim była integracja europejska. Okazało się jednak, iż po osiągnięciu tego strategicznego celu państwa regionu kontynuują współpracę i znalazły sposób, aby nabrała ona nowego znaczenia i przynosiła korzyści zaangażowanym partnerom.

Ćwiczenie 3

Rozstrzygnij, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe, czy fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Dla starego regionalizmu charakterystyczny był brak równości między członkami ugrupowań, jak np. w przypadku Układu Warszawskiego czy Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, w których dominującą rolę odgrywał Związek Sowiecki.	☐	☐
W latach 70. XX w. nastąpił dynamiczny rozwój starego regionalizmu.	☐	☐
Zdaniem autorki wraz z przystąpieniem państw Europy Środkowo-Wschodniej do struktur euroatlantyckich nowy regionalizm wyraźnie stracił na znaczeniu.	☐	☐

Ćwiczenie 4

Podaj trzy różnice między nowym a starym regionalizmem.

Zapoznaj się z materiałem źródłowym i wykonaj polecenie.

« Deklaracja o współpracy Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Węgierskiej w dążeniu do integracji europejskiej

Bratysławskie spotkanie prezydentów, premierów, ministrów spraw zagranicznych i parlamentarzystów (...) zapoczątkowało proces tworzenia podstaw i nowych form współpracy politycznej, gospodarczej i kulturalnej tych państw w zmienionej sytuacji w Europie Środkowej. (...)

Sygnatariusze Deklaracji oświadczają, że ich współpraca w niczym nie będzie zakłócać lub ograniczać stosunków z innymi państwami, a także iż nie będzie skierowana przeciwko interesom kogokolwiek. (...)

Sporządzono w Wyszehradzie dnia 15 lutego 1991 r. w trzech jednobrzmiących oryginałach w językach polskim, czeskim i węgierskim, przy czym wszystkie mają jednakową moc.

Václav Havel
Prezydent Czeskiej i Słowackiej
Republiki Federacyjnej

Lech Wałęsa
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

József Antall
Premier rządu Republiki Węgierskiej

Źródło: *Deklaracja o współpracy Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Węgierskiej w dążeniu do integracji europejskiej*, dostępny w internecie: visegradgroup.eu [dostęp 9.07.2020 r.].

Wyjaśnij, dlaczego, choć do Grupy Wyszehradzkiej należą obecnie cztery państwa, pod deklaracją widnieją podpisy tylko trzech przywódców państw.

Zapoznaj się z materiałami źródłowymi i wykonaj ćwiczenie.

Źródło I

((Anna Czyż

Współpraca regionalna państw Grupy Wyszehradzkiej. Doświadczenia i perspektywy

Od końca lat 80. XX wieku można zaobserwować intensywny wzrost liczby (...) rozmaitych form regionalizmu w różnych częściach świata. Proces ten był „inicjowany i rozwijany oddolnie przez siły regionalne, wyzwolone z przymusów lub ograniczeń narzucanych przez zimnowojenną konfrontację. Nie rozwijał się sektorowo, a raczej wielowymiarowo, obejmując różne aspekty życia gospodarczego, politycznego, społecznego i kulturalnego”. (...)

Motywy powoływania do życia tych struktur stała się potrzeba wykorzystania istniejących podobieństw natury historycznej, kulturowej, politycznej, gospodarczej i społecznej, a także naturalnej bliskości geograficznej, które ułatwiały podejmowanie kontaktów i wspólnych przedsięwzięć w różnych dziedzinach wzajemnej współpracy. Za podstawowe cele owego ruchu regionalnego (...) uznano bezpieczeństwo i rozwój jako warunki przyszłej integracji ze strukturami euroatlantyckimi. Współpraca regionalna była postrzegana jako etap pośredni w procesie integracji europejskiej, umożliwiający wypełnienie próżni, która powstała po rozpadzie dotychczasowych sojuszy i powiązań, oraz wpływający na stabilizację sytuacji w regionie Europy Środkowo-Wschodniej po zakończeniu zimnej wojny. (...) Kiedy okazało się bowiem, że proces integracji europejskiej wymaga czasu i perspektywa jego zakończenia dla państw regionu Europy Środkowo-Wschodniej była dość odległa, kraje postkomunistyczne wybrały współpracę między sobą w formach znacznie prostszych niż

integracja zachodnioeuropejska. Zawarte porozumienia (...) stanowiły zatem swoistą szkołę współdziałania przygotowującą do warunków współdziałania w ramach Unii Europejskiej.

Źródło: Anna Czyż, *Współpraca regionalna państw Grupy Wyszehradzkiej. Doświadczenia i perspektywy*, Katowice 2018, s. 44-49.

Źródło II

« Deklaracja o współpracy Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Węgierskiej w dążeniu do integracji europejskiej

Podobieństwo sytuacji ukształtowanej w minionych dziesięcioleciach wyznacza tym trzem państwom zbieżne zasadnicze cele:

- pełne przywrócenie niezależności państwowej, demokracji i wolności,
- likwidację wszystkich istniejących społecznych, gospodarczych i duchowych przejawów systemu totalitarnego,
- budowę demokracji parlamentarnej, nowoczesnego państwa prawa, poszanowanie praw człowieka i jego podstawowych wolności,
- stworzenie własnej gospodarki rynkowej,
- włączenie się w pełnym zakresie w europejski system polityczny, gospodarczy oraz system bezpieczeństwa i prawodawstwa.

Tożsamość celów, jak również podobieństwo dróg ich urzeczywistniania w wielu dziedzinach stawia też trzy sąsiednie państwa przed identycznymi zadaniami. Skoordynowanie wysiłków - przy uwzględnieniu specyfiki narodowej - zwiększa szanse na osiągnięcie pożądaných rezultatów i przybliża realizację zamierzonych celów.

Korzystną podstawą dla intensywnego rozwoju współpracy zapewniają podobne w swych charakterze i znaczące zmiany zachodzące w tych państwach, tradycyjny, ukształtowany historycznie system ich wzajemnych kontaktów, dziedzictwo kulturalne i duchowe oraz wspólne korzenie tradycji religijnych. (...)

Współpraca narodów i wspólnot obywatelskich trzech państw jest niezbędna dla wspólnego tworzenia warunków, które w każdym z nich przyczynią się do pełnej rozbudowy demokratycznego systemu społecznego, opartego na poszanowaniu podstawowych praw i wolności człowieka, swobody przedsiębiorczości, nadrzędności prawa, tolerancji, duchowych i kulturalnych tradycji oraz respektowania wartości moralnych.

Sygnatariusze Deklaracji szanują jednocześnie prawo wszystkich innych narodów do wyrażania swej własnej tożsamości. (...)

W zjednoczonej Europie, do której utworzenia wszystkie trzy państwa pragną się aktywnie przyczynić, można zachować kulturę i specyfikę narodową, podczas gdy w pełni urzeczywistniać się będzie uniwersalny system wartości humanistycznych. Kluczową kwestią duchowego i materialnego rozwoju regionu środkowoeuropejskiego i niezbędną przesłanką nawiązania wzajemnie korzystnej współpracy z rozwiniętymi państwami i instytucjami europejskimi jest konsekwentna realizacja ideału społeczeństwa obywatelskiego. Wychodząc z uniwersalnych wartości humanistycznych, jako najważniejszego elementu dziedzictwa europejskich i w oparciu o własną tożsamość narodową - należy

stworzyć społeczeństwo ludzi współpracujących ze sobą w sposób harmonijny, tolerancyjnych wobec siebie nawzajem, wobec poszczególnych rodzin, wspólnot lokalnych, regionalnych i narodowych, wolnych od nienawiści, nacjonalizmu, ksenofobii, bądź sąsiedzkich waśni. (...)

Sygnatariusze Deklaracji wspólnie podejmą następujące praktyczne kroki:

- zgodnie z zainteresowaniem poszczególnych państw zharmonizują swe działania na rzecz ukształtowania współpracy i ścisłych kontaktów z instytucjami europejskimi oraz będą prowadziły konsultacje w sprawach dotyczących ich bezpieczeństwa,
- będą dążyły do powstania wolnych od przeszkód kontaktów między obywatelami, instytucjami, kościołami i organizacjami społecznymi,
- w celu wsparcia wolnego przepływu kapitału siły roboczej, będą rozwijały współpracę gospodarczą na zasadach rynkowych oraz wzajemnie korzystny handel towarami i usługami, ponadto będą dążyły do stworzenia korzystnych warunków dla bezpośredniej współpracy przedsiębiorstw i dla inwestycji z kapitałem zagranicznym służących podniesieniu efektywności gospodarczej,
- szczególną uwagę będą zwracały na rozwój infrastruktury w sferze komunikacji - zarówno połączeń między tymi krajami, jak i innymi częściami Europy, głównie na kierunku północ-południe - oraz skoordynują rozwój swoich systemów energetycznych i sieci telekomunikacyjnych,
- rozszerzą współpracę ekologiczną,

- stworzą odpowiednie warunki do swobodnej wymiany informacji, pracy oraz dóbr i wartości kulturalnych,
- wzajemnym wysiłkiem rozwijać będą wielostronną współpracę w celu zapewnienia optymalnych warunków do pełnej realizacji praw mniejszości narodowych żyjących na terytorium ich krajów,
- będą popierać wzajemnie korzystną współpracę zainteresowanych samorządów lokalnych swych krajów oraz nawiązywanie kontaktów subregionalnych.

Źródło: *Deklaracja o współpracy Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej, Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Węgierskiej w dążeniu do integracji europejskiej*, dostępny w internecie: visegradgroup.eu [dostęp 9.07.2020 r.].

Odnosząc się do obu materiałów źródłowych, uzasadnij, że Grupa Wyszehradzka jest przykładem nowego regionalizmu.

Materiał źródłowy do ćwiczeń 7 i 8.

((Mateusz Kucharczyk

Polska prezydencja w Grupie Wyszehradzkiej. Priorytetem tylko unijny budżet i Fundusz Odbudowy?

Polska przejmuje od 1 lipca rotacyjną prezydencję w Grupie Wyszehradzkiej. (...)

„Ranga prezydencji w Grupie Wyszehradzkiej jest inna niż w przypadku przewodnictwa w Radzie UE. V4 to bardziej klub dyskusyjny, a do tego źle kojarzony ze względu na eurosceptyczny zwrot Polski i Węgier, i nie ma większego znaczenia politycznego. Poza tym, wbrew deklaracjom, V4 jest podzielone, a nie tak dawno Bratysława i Praga rozważały zmniejszenie zaangażowania się

w działania Grupy ze względu na konfrontacyjną politykę Budapesztu i Warszawy wobec Brukseli”, przypomina (...) Michał Zabłocki, były korespondent PAP w Pradze i Bratysławie (...).

Krzysztof Dębiec, analityk Ośrodka Studiów Wschodnich, (...) zwraca uwagę na to, że wspólne stanowisko Grupy Wyszehradzkiej miało znaczenie zarówno dla nas, jak i pozostałych państw V4 w ważnych tematach poruszanych na forum UE, jak walka o hojną politykę spójności, wspólną politykę rolną, sprzeciw wobec narzucania kwot migracyjnych czy dążenie do możliwie bliskich relacji handlowych i politycznych z Wielką Brytanią po brexicie. (...)

Z przygotowanego w czerwcu br. przez Politykę Insight na zlecenie Fundacji Roberta Schumana i Fundacji Konrada Adenauera Rankingu siły państw UE – stanowi on próbę określenia znaczenia poszczególnych krajów członkowskich Unii Europejskiej oraz ich rzeczywistego wpływu na proces decyzyjny – wynika, że spośród wszystkich sojuszy, do których należy Polska, najwięcej „znaczy”, i tutaj nie ma żadnej niespodzianki, Trójkąt Weimarski (...), który jest zdecydowanie bardziej wpływowy niż V4 (...).

„To Polska bardziej potrzebuje Grupy Wyszehradzkiej niż Czechy czy Słowacja Polski. Widać to np. w polityce klimatycznej, gdzie już nawet Czesi zmienili stanowisko i poparli osiągnięcie neutralności klimatycznej przez UE do 2050 r., a Słowacja, po wyborach prezydenckich w 2019 r. i zwycięstwie Zuzanny Čaputovej politycznie jest teraz najbardziej proeuropejskim krajem w V4. Dodatkowo Słowacy przyjęli euro, więc należą do »twardego jądra« Wspólnoty”, dodaje Michał Zabłocki.

(...) priorytetem Polski w najbliższych miesiącach będą negocjacje w sprawie wieloletnich ram finansowych UE oraz Funduszu Odbudowy – programu ratowania europejskich gospodarek z kryzysu spowodowanego pandemią. „W tych negocjacjach coraz mocniej zaznacza się różna perspektywa w ramach V4, co jest niewątpliwą

trudnością i wyzwaniem dla państwa sprawującego przewodnictwo. Coraz mocniej bogacące się Czechy, z PKB na osobę (wg parytetu siły nabywczej) powyżej 90 proc. średniej unijnej, są coraz bliższe perspektywy płatników - netto, podczas gdy pozostałe państwa – mimo postępującej konwergencji – są na poziomie 70-75 proc. unijnej średniej”, analizuje Krzysztof Dębiec.

(...) Polska, według wstępnej propozycji Komisji Europejskiej ma stać się jednym z największych beneficjentów FO UE, (...) z Budapesztu oraz Pragi daje się słyszeć pomruki niezadowolenia ws. propozycji KE.

(...) Z wyliczeń Konrada Popławskiego, analityka OSW wynika, że Polska i Słowacja mogą stać się rzeczywistymi beneficjentami FO UE (z pozycją netto na poziomie 2-3 proc. PKB), Węgry są tylko nieznacznie na plusie, a Czechy 1,5 proc. PKB na minusie. To potencjalnie może osłabić wspólne stanowisko V4 w trakcie negocjacji. (...)

Źródło: Mateusz Kucharczyk, *Polska prezydencja w Grupie Wyszehradzkiej. Priorytetem tylko unijny budżet i Fundusz Odbudowy?*, 1.07.2020 r., dostępny w internecie: euractiv.pl [dostęp 9.07.2020 r.].

Ćwiczenie 7

Przedstaw argumenty świadczące o słabości Grupy Wyszehradzkiej w polityce europejskiej.

Ćwiczenie 8

Sformułuj argument i kontrargument do tezy: „Interesy państw Grupy Wyszehradzkiej są rozbieżne”.

argument

kontrargument

Dla nauczyciela

Autorka: Anna Rabięga

Przedmiot: Wiedza o społeczeństwie

Temat: Grupa Wyszehradzka

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres rozszerzony

XIII. Ład międzynarodowy.

Uczeń:

19) przedstawia cele form współpracy regionalnej, w tym inicjatyw międzynarodowych, w których uczestniczy Rzeczpospolita Polska (np. Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski).

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wyjaśnia genezę Grupy Wyszehradzkiej;
- charakteryzuje cele Grupy Wyszehradzkiej;
- rozważa znaczenie Grupy Wyszehradzkiej w polityce europejskiej.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- dyskusja;
- burza mózgów;

- analiza materiałów źródłowych;
- rozwiązywanie ćwiczeń interaktywnych.

Formy zajęć:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg zajęć:

Faza wstępna

1. Burza mózgów. Uczniowie podają wszelkie informacje nt. Grupy Wyszehradzkiej, jakie znają z mediów lub lekcji historii. Nauczyciel zapisuje je na tablicy.
2. Dyskusja: rola Czech, Słowacji i Węgier w polskiej polityce zagranicznej.

Faza realizacyjna

1. Uczniowie zapoznają się z animacją, a następnie samodzielnie rozwiązują ćwiczenia interaktywne 1-2 z sekcji „Sprawdź się”. W razie wątpliwości co do poprawności rozwiązań, nauczyciel wyjaśnia je uczniom na forum klasy.
2. Uczniowie dzielą się na sześć grup. W każdej z nich rozwiązują na kartce ćwiczenia interaktywne 3-8 z sekcji „Sprawdź się”. Po rozwiązaniu każdego zadania przekazują (podpisaną wymyśloną nazwą grupy) kartkę z rozwiązaniem do sprawdzenia innej grupie. Zespoły oceniają rozwiązania zadań w skali trzypunktowej:
 - 1 – rozwiązanie niepoprawne;
 - 2 – rozwiązanie częściowo poprawne;
 - 3 – rozwiązanie w pełni poprawne.
3. Nauczyciel zbiera kartki ze sprawdzonymi rozwiązaniami i weryfikuje ich poprawność oraz podsumowuje punkty uzyskane przez każdą z grup po rozwiązaniu wszystkich zadań. Punkty zebrane przez grupy mogą być podstawą oceny pracy uczniów podczas lekcji.

Faza podsumowująca

1. Dyskusja: „Czy Polska powinna przywiązywać większą wagę do relacji z państwami Grupy Wyszehradzkiej?”.

Praca domowa:

Poszukaj informacji nt. projektów finansowanych ze środków Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, wybierz jeden z nich i opisz, na czym polegał oraz w jaki sposób realizował cele współpracy wyszehradzkiej.

Materiały pomocnicze:

Mateusz Kucharczyk, *Polska prezydencja w Grupie Wyszehradzkiej. Priorytetem tylko unijny budżet i Fundusz Odbudowy?*, euractiv.pl.

Deklaracja o współpracy Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Węgierskiej w dążeniu do integracji europejskiej, visegradgroup.eu.

Anna Czyż, *Współpraca regionalna państw Grupy Wyszehradzkiej. Doświadczenia i perspektywy*, Katowice 2018.

Oľga Gyarfášová, Grigorij Meseżnikov, *Kluczowe ustalenia – 25 lat V4 w oczach opinii publicznej*, visegradgroup.eu.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Animacja może zostać wykorzystana przez uczniów jako inspiracja do stworzenia prezentacji na temat działalności Grupy Wyszehradzkiej.